

Redden = behouden = genezen?

Is het werkelijk waar dat genezing bij de behoudenis is inbegrepen? En dat iemands behoudenis niet compleet is, als niet ook lichamelijke genezing is opgetreden? Regelmatig duiken dergelijke meningen op, en de redactie van Rechtstreeks kreeg onlangs dan ook een vraag over het Gr. soozoo, dat volgens sommigen een veel ruimere betekenis heeft dan vaak wordt aangenomen: het zou niet alleen slaan op het 'redden' van de ziel, maar ook op de 'genezing' of 'heelmaking' van het lichaam. In dit artikel kijken we wat hiervan klopt.

In de Griekse wereld

De oudste betekenis van Gr. *soozoo* is 'redden', en wel als een actieve daad van goden of mensen die anderen met kracht uit een gevaarlijke of bedreigende situatie redden. Zo'n situatie kan ook een ziekte zijn, maar dan wijst de samenhang daarop. Meestal gaat het om gevaren tijdens reizen of dreiging door vijanden. Daarnaast komen we de betekenis 'in ordelijke toestand houden / bewaren' tegen: dat moet een vorst met de staat doen, en de mens met zijn ziel. Gr. *soozoo* heeft dus ook een overdrachtelijke, religieuze betekenis gekregen.

In het Nieuwe Testament

Wie met een Griekse concordantie het Gr. Nieuwe Testament afspeurt naar het gebruik van *soozoo*, ontdekt dat dit woord op drie manieren wordt gebruikt:

redden, behouden in een geestelijke, niet-medische zin;
redden uit gevaar;

redden uit een ziekte, dus genezen.

We gaan deze betekenissen langs:

1. Redden / behouden in een geestelijke, niet-medische zin

Zie de volgende opsomming (parallelplaatsen in de evangeliën zijn weggelaten): Matteüs 1:21; 10:22;

16:25; 19:25; 24:22; Marcus 3:4; Lucas 8:12; 13:23; 19:10; Johannes 3:17; 5:34; 10:9; 12:47; Handelingen 2:21,40,47; 4:12; 11:14; 15:1,11; 16:30; Romeinen 5:9,10; 8:24; 9:27; 10:9; 11:14,26. Verder alle plaatsen in 1 en 2 Korintiërs; Efeziërs; 1 en 2 Tessalonicenzen; 1 Timoteüs (behalve 2:15); Titus; 1 Petrus; zie ook Judas:3.

2. Redden / verlossen uit gevaar

Zie Matteüs 8:25; 14:30; 27:40,42,49; Johannes 12:27; Handelingen 27:20,31; Hebreeën 5:7; Judas:5,23.

3. Redden uit een ziekte, dus genezen

Ook hier zijn de parallelplaatsen uit de evangeliën weggelaten: Matteüs 9:21,22; Marcus 5:23; Lucas 8:36; Johannes 11:12; Handelingen 4:9; 14:9; Jakobus 5:15.

Een soortgelijk patroon wordt zichtbaar bij enkele verwante woorden. Zie het Gr. *sootèria*, dat 'behoudenis', 'redding' betekent. Het gaat daarbij om redding van vijanden, of om de geestelijke behoudenis; zie Lucas 1:69,71,77; 19:9; Johannes 4:22; Handelingen 4:12; 7:25; 13:26,47; 16:17; en verder alle plaatsen in Romeinen; 2 Korintiërs; Efeziërs; Filippenzen;

1 Tessalonicenzen; 2 Timoteüs; Hebreeën (behalve 11:7); 1 en 2 Petrus; Judas; Openbaring. Voor de betekenis 'redding', 'in leven blijven', zie Handelingen 27:34 en Hebreeën 11:7. Dit woord wordt niet gebruikt voor genezing van ziekten!

Ook het Gr. *sootèr*, dat 'Heiland', 'Redder', 'Behouder' betekent, wordt nergens gebruikt in verband met lichamelijke genezing; hetzelfde geldt voor Gr. *sootèrion* (= *sootèria*), en voor het woord *sootèrios* = heilbrengend.

Conclusie: het Gr. *soozoo* heeft slechts op enkele plaatsen betrekking op lichamelijke genezing. Het overgrote deel van de plaatsen waar het voorkomt, gaat over de eeuwige behoudenis van de ziel. De bewering dat de lichamelijke genezing bij de behoudenis is inbegrepen, is dan ook niet hard te maken met een beroep op de betekenis en het gebruik van Gr. *soozoo*.

Oude Sporen 2013

